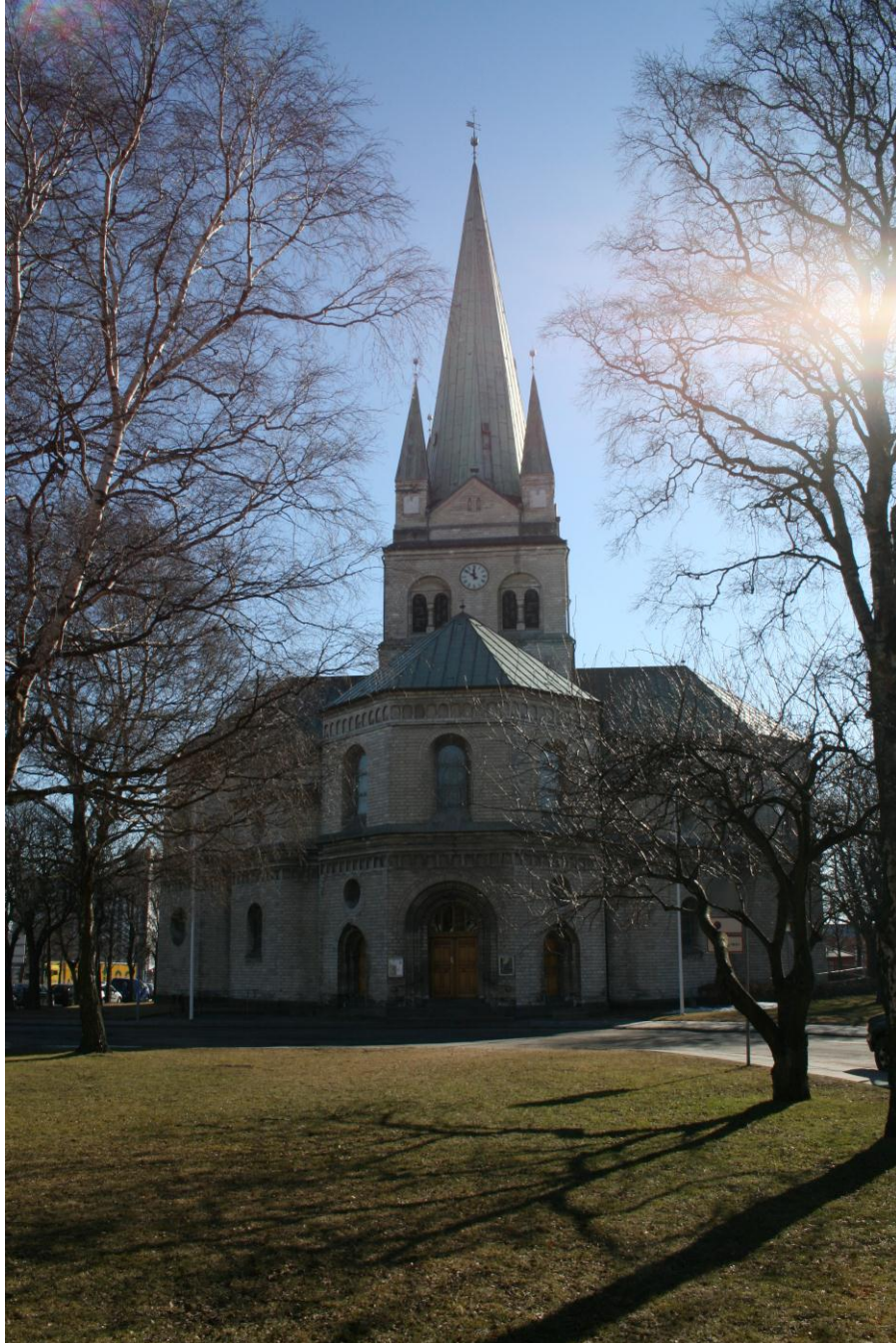

FREDERIKSHAVN KIRKE

Frederikshavn Provsti – Aalborg Stift

Forslag til restaurering af kirkebygning – installationer – inventar – varmeanlæg m.v.

Beslutningsforslag juni 2012

Arkitekt Kjeld Høgh Thomsen, c/o Arkinord A|S, Havnepladsen 5B, 9900 Frederikshavn
Tlf. 9922 3202 - mail: kht@arkinord.dk

FREDERIKSHAVN KIRKE

Frederikshavn Provsti
Aalborg stift

Forslag til restaurering af kirkebygning – installationer – inventar – nyt varmeanlæg m.v.

Bilag:

Beskrivelse af forslag

BESKRIVELSE AF FORSLAGET

Eksisterende forhold – generelt

Frederikshavn kirke/bykirke er opført fra 1890 til 1892.

Indviet den 23. oktober 1892.

Kirken er tegnet af arkitekt V. Ahlmann.

Opført i romansk stil som en centralkirke bygget over en korsplan med centralspir med en højde på 56,5 m ved det store spir. Ved hjørner er bygget 4 mindre spir.

Mellem korsarme, der afsluttes tresidet, er der opført små kapeller med pulptag.

Kirken er opført af kridtsten fra Stevns Klint.

Taget, der oprindeligt var tækket med skifer, blev i 1964 og 1979 ændret til kobber.

Murfladerne deles hele vejen rundt af en kraftig vandret løbende gesims, og for oven afsluttes murværket under taget med et dværggalleri med blændinger.

Murene er opmuret i munkeforbandt.

Lysåbningerne er rundbuede eller cirkulære.

I alle vinduer er monteret glasmosaikruder.

I det indre er kirken overhvælvet, og murene og de loftbærende søjler står i de rå sten.

Kapellerne mellem korsarmene åbner sig ind mod det centrale kirkerum med rundbuede arkader i 2 stokværk.

I tårnet er opsat klokkespil. Det oprindelige fra 1958 blev udskifter med nyt i 1984 og igen udvidet i 1985 således, at det nu består af i alt 24 klokker.

I den østre korsarm er alteret og koret placeret.

Koret er hævet 4 trin (ca. 72 cm) over gulvet i den resterende del af kirken.

Alterbilledet er malet af Michael Ancher. Oprindeligt indmuret i de samme kridtsten, som kirken er opført af. I 1967 ændret således, at alterbilledet i dag er placeret i en ramme med form af et kors. Ændringerne er udført af arkitekt Leopold Teschl. I samme forbindelse blev prædikestolen, der er udført i eg, sænket.

Døbefonten, der er udført i marmor, forestillende en knælende engel, der bærer døbefonten i form af en muslingeskal, er placeret neden for trappe op til koret.

Orglet:

Det oprindelige lille orgel blev i 1920 udskiftet med orgel bygget af Th. Frobenius, København med pneumatisk traktur. Dette orgel blev i 1974 erstattet af nyt bygget af Marcussen og Søn, Åbenrå, tegnet af arkitekt Leopold Teschl. Facade i eg.

Orglet har 39 stemmer fordelt på 3 manualer.

I 1979 blev der indrettet toiletter under våbenhuset.

I nord- og sydsiden af kirken er placeret pulpitur med faste bænke.

Gulvet i kirken er dels træ under bænkene og 15x15 cm fliser i ganglinie, og i området mod koret er gulvet udført i natursten (jf. skitse).

Udvendigt er der på syd-vest siden af kirken udført rampe støbt i beton til brug for gangbesværede.

Forslagets sigte og grundlag

Menighedsrådet ved Frederikshavn Sogn har over en periode drøftet ønsket om en større og gennemgribende restaurering af Frederikshavn Kirke.

Arkitekt Kjeld Høgh Thomsen blev som bygnings sagkyndig bedt om at udarbejde forslag til et sådant renoveringsforslag.

Forslaget der er betegnet som "Forslagsbeskrivelse maj 2011" blev efter drøftelse i Frederikshavn Sogn Menighedsråd 06.03.2012 og videresendt til Frederikshavn Provsti og Ålborg Stift, hvilket resulterede i drøftelse – møde med repræsentanter for menighedsråd, provstiudvalg, stiftmyndighed, Nationalmuseet og den kongelige bygningsinspektør. (Notat af dette møde vedhæftet).

Efterfølgende nedsatte menighedsrådet en arbejdsgruppe, der jf. kommissoriet skulle fremkomme med motiveret beslutningsforslag. (Jf. bilag).

En ny "kirkeplads" med vægt på plads.

I samarbejde med Frederikshavn Kommune ændres de udvendige arealer mod vest, så der etableres en ny plads uden kørende trafik. En plads for ophold og oplevelse. En plads hvor man har lyst til at opholde sig på. Hvor de bedste træer bevares og medvirker til at skabe læ.

At udformningen centrerer omkring en diagonal ganglinie fra kirkedøren til T-krydset på Kirkepladsen.

Hvor der bliver gode adgangsforhold med vægt på tilgængelighed til kirken, og hvor det sikres, at kistebæring kan ske på betryggende måde, og hvor der kun er biler ved begravelser – bisættelser og bryllupper.

Indvendig.

Indvendige skader i hvælv m.v. reparerer.

Nye gulve i våbenhus – skib – kor og på pulpituret.

Gulve der medvirker til at gøre kirken lysere.

Afhængig af fremtidigt omfang af bænke og stole udformes gulvet tilpasset dette.

Ved faste bænke kan gulvet udføres som lyst trægulv (tilsvarende på pulpituret), mens øvrige gulvarealer udføres som naturstensgulve.

Ved udformning af gulve skal tilgængelighed indpasses. Der skal således etableres mulighed for adgang til koret for kørestolsbrugere m.v.

Gulvet på pulpituret skal ikke nødvendigvis fremstå terrasseret som pt. efter en renovering. Pulpituret kan efter renovering evt. udføres som gulv i ét niveau med en ændret møblering.

Der skal sikres flugtvejsmulighed fra pulpiturene, evt. i form af "glastrappe".

Adgang til pulpituret ændres ved ændring af eks. trapper i våbenhuset.

Bænke – stole.

Der kan reduceres i antal siddepladser.

De eks. bænke genbruges ikke.

Såfremt der opstilles faste bænke, f.eks. mellem de 4 store søjler, skal der tegnes og udføres nye bænke, der er tilpasset den menneskelige anatomi.

Øvrige siddepladser kan etableres som "løse" stole, med mulighed for fleksibel opstilling.

Ved indretning af siddepladser skal der tages hensyn til kørestolsbrugere.

Sideskibene kan evt. indrettes til f.eks. "kirkekaffe" eller "minikirke".

Dørene i sideskibene og indgang til våbenhuset ønskes etableret med glasskydedøre inden for de eks. døre således, at der er mulighed for bedre dagslys i bl.a. sommerperioden.

Kor – alter.

Der ønskes forslag til ændring ved alter og alterbillede, ved bl.a. ændring i placering og "indramning" af alterbillede.

Afhængig af ændring af kor og alter skal der sikres præsteværelse og areal for kirketjener og dennes remedier.

Såfremt koret ændres til større gudstjenesterum, skal overvejes alternativ/supplerende flytbar alter på kortrappel eller i kirkeskibet.

Som anført under tilgængelighed skal sikres, at der bliver mulighed for kørestolsbrugere at komme til nadver m.v.

Ved ændring af trappe til koret kan samtidig etableres bredere trin ved brug for koropstilling.

Våbenhuset nyindrettes.

Mere lys – ændret "møblering" med plads til bl.a. rengøringsmateriel.

Glasskydedør bag eks. døre.

Krypt bevares til børnerum, dåbsværelse m.v.

Toiletter under våbenhus bevares uændret.

Teknik.

Nyt varmeanlæg med mulighed for styring af temperatur og luftfugtighed.

Ny el-installation – ny teknik til bl.a. tavle for salmenumre – evt. storskærme på pulpitur og projekter – og skærm til brug ved gudstjeneste.

Udvendig ønskes digital informationstavle.

Den indvendige kunstige belysning skal kraftigt forbedres.

Farver.

Farvevalg på inventar m.v. under medvirken af kunstner eller konservator.

Farvevalg afstemmes med det store alterbillede.

Kunst.

Der ønskes nyt altertæppe, designet og vævet af anerkendt kunstner.

Ligeledes ønskes tilført kirken i forbindelse med reovering ny kunst.

Akustik.

Ved ændring i møblering – nye gulve m.v. skal akustikken i kirken sikres i forbindelse med gudstjeneste og musisk fremførelse.

Orgel – prædikestol – døbefont berøres ikke.

Værn ved pulpitur kan overvejes ændret, evt. til glas?

Udvendig reovering i øvrigt.

Nedbrudte kridtsten udskiftes – reparerer med dels det parti intakte kridtsten fra kirkens opførelse, der er i menighedsrådets besiddelse, og dels ved udtagning af beskadigede sten, der renskæres og genindmures.

De uheldige reparationer med cementbaseret mørtel udbedres ved reparation dels med kridtsten og dels med indfarvet hydraulisk kalkmørtel.

Reparation af dværggalleriet.

De skadede områder afrenses og reparerer med indfarvet hydraulisk mørtel.

Dårlige fuger udkradses og omfuges.

Udvendige lamper.

Der opsættes nye lamper, der er tilpasset kirkens arkitektur.

Konklusion.

Efter reovering skal hele kirken fremstå lys og venlig, og med et klart billede af at have gennemgået en gennemgribende reovering.

Proces fremover.

Beslutningsforslaget drøftes i menighedsrådet. - Efter endelig vedtagelse sendes forslaget til de kirkelige myndigheder til godkendelse.

Der skabes økonomi til gennemførelse.

Det forventede gennemførelsestidspunkt afklares med provstiudvalget.

De vælger rådgiverteam (se bilag).

Projekt udarbejdes – fremsendes til endelig godkendelse hos de kirkelige myndigheder.

Reoveringen gennemføres.

Bilag.

Princip for valg af rådgiverteam ved reovering af Frederikshavn Kirke.

Der er skitseret 3 forskellige muligheder.

Som udgangspunkt skal rådgiverteam bestå af dels en arkitekt, dels en ingeniør, og muligvis en landskabsarkitekt (vedr. ny kirkeplads).

1. Der vælges fra starten 1 arkitekt samt ingeniør til at forestå opgavens gennemførelse.

Efterfølgende vælges, evt. i samråd med Frederikshavn Kommune, en landskabsarkitekt, ligeledes efter drøftelse med arkitekt vælges farvekonsulent i form af en konservator eller en kunstner. Det kan ligeledes være nødvendigt at inddra-

ge en konsulent med viden om akustik.

Økonomien vil være det rådgiverhonorar, der aftales, inden rådgiveraftalen underskrives.

2. Der udvælges 3 rådgiverteam, der konkurrerer på pris på rådgiveraftalen ud fra et mere detaljeret program med angivelse af bl.a. de kriterier, der ligger til grund for valg af rådgiverteamet.
Økonomi vil være den pris det valgte rådgiverteam er valgt på.
3. Der vælges 3 rådgiverteam, der konkurrerer på skitseforslag til den ønskede reovering ud fra menighedsrådets program.
Ligeledes vil der i forslaget indgå en række kriterier, der vil danne grundlag for valg af rådgiver.
Ved denne måde vil der være tale om en betaling til de 2 team, der ikke får opgaven overdraget, medens det vindende team vil få opgaven overdraget til det honorar, der er en del af forslaget.

I forslag 2 og 3 er ikke indeholdt valg af farvekonsulent – akustikker og evt. anden rådgiver med særlig ekspertise.

Da der her er skitseret 3 alternative forslag, er der ikke påført navn på evt. rådgiver, da dette vil bero på, hvilket forslag menighedsrådet vælger.

Notat: Kjeld Høgh Thomsen